

دانشگاه اصفهان؛ دانشکده ادبیات و علوم انسانی

پایان نامه کارشناسی ارشد

نسبت عقل و دین

از دیدگاه علامه طباطبایی، جوادی آملی و مکتب تفکیک

استاد راهنما:

محمد مشکات

استاد مشاور:

محمد علی رستمیان

نویسنده:

صفرعلی قانونی

تاریخ نگارش:

چکیده:

در بررسی این مسئله مشخص شد که علامه طباطبائی و آیت الله جوادی آملی به هماهنگی عقل و دین معتقد هستند آنها عقل را به عنوان معیاری برای محک زدن دین مطرح می‌کنند و معتقدند آنچه عقل بر آن استدلال می‌کند به هیچ وجه با شرع تعارض نداشته و عقل و دین همدیگر را تأیید می‌کنند در مقابل این دیدگاه، مکتب تفکیک قرار دارد که به طور کلی معتقد است باید بین عقل و دین تفکیک قائل شد البته پیروان این مکتب در مورد عقل و دستاوردهای آن به دو دسته تقسیم می‌شوند. افراطیون معتقدند که براهین عقلی به هیچ وجه اعتبار ندارند و از این جهت آنها علمی مثل منطق و فلسفه که از دستاوردهای عقل محسوب می‌شوند علوم معتبری نمی‌دانند.

اعتدالیون صرفاً بر تفکیک حوزه عقل و دین تأکید کرده و معتقدند علوم عقلی در جای خود معتبرند، اما نباید در تفسیر دین بکار گرفته شود البته هر دو گروه دستاوردهای عقلی مثل علیت بین ممکنات و سنخیت بین علت و معلول که با ظواهر شرع مغایرت داشته باشد را رد می‌کنند و بنابراین می‌توان گفت که در مکتب تفکیک ظواهر شرع بر برهان و استدلال عقلی مقدم است.

واژگان کلیدی:

عقل، دین، مکتب تفکیک